

КАФЕДРА ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ МУЗИКИ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ ТА МУЗИЧНОЇ ФОЛЬКЛОРИСТИКИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ МУЗИКИ
КАФЕДРА СТАРОВИННОЇ МУЗИКИ

Педагогічна практика

Освітній ступінь
Спеціальність
Освітньо-наукова програма

«Магістр»
 025 «Музичне мистецтво»
 «Музичне мистецтво»
 Музикознавство

Курс	1, 2
Семестр	2, 3

Статус

Обов'язкова

ECTS	3
Годин	90
Практичні	34
Самостійна робота	56

Форма контролю

Залік

Інформація про викладача

ПІБ	Жаркова В. Б., завідувачка кафедри історії світової музики, докторка мистецтвознавства, професорка Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського. Копиця М. Д., завідувачка кафедри історії української музики та музичної фольклористики, докторка мистецтвознавства, професорка Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського. Коханик І. М., завідувачка кафедри теорії музики, кандидатка мистецтвознавства, професорка Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського. Шадріна-Личак О. В., завідувачка кафедри старовинної музики, кандидатка мистецтвознавства, доцентка Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського.
------------	---

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет «Педагогічна практика» є важливим етапом у процесі професійно-методичної підготовки студентів-музикознавців до викладацької діяльності у вищій школі. Педагогічна практика з музикознавчих дисциплін забезпечує реалізацію теоретичних знань, які отримали студенти у навчальному процесі з практичної педагогічної діяльності. «Педагогічна практика» входить до циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки, які разом з предметом «Музична педагогіка вищої школи» утворює навчально-методичний дисциплінарний комплекс, спрямований на формування комплексу спеціальних знань, необхідних професійних вмінь та навичок музикознавців, а також розвиток і вдосконалення особистісних професійних компетентностей (дослідницьких, творчих, організаторських, освітньо-комунікативних тощо), що гарантують ефективність професійної діяльності в галузі музичної освіти та науки для роботи в системі вищої освіти.

Метою практики є оволодіння студентами сучасними педагогічними методами, формами організації та оптимізації навчального процесу не лише на теоретичному рівні, але і спрямування на здобуття практичних умінь і навичок, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та вміння їх застосовувати у процесі проходження педагогічної практики, що є обов'язковою складовою навчального процесу вишу.

Завданнями педагогічної практики для здобувачів-музикознавців є формування практичних знань про організацію навчального процесу в Академії, провідних кафедр, навчально-методичної роботи викладача (у межах окремого заняття, теми, курсу); надбання навичок підготовки методичної документації та самостійне проведення занять зі студентами; формування готовності магістрів до здійснення соціально-виховної роботи зі студентами та студентськими групами.

Студент повинен **знати:**

- основи організації навчального процесу в Академії;
- інноваційні методи навчання у галузі музичної освіти;
- принципи і методи виховання студентів;
- сутність процесів навчання й виховання, їхні психолого-педагогічні основи;
- зміст та структуру базових профільних програм з музикознавства;
- форми контролю знань студентів; шляхи вдосконалення майстерності викладача й способи самовдосконалення;
- дидактику навчальної дисципліни;
- методи формування навичок самостійної роботи й розвиток творчих здібностей і логічного мислення студентів;
- посадові обов'язки викладача;
- наукові основи відповідних курсів музикознавчих дисциплін, історію й методологію відповідної спеціальності «Музичне мистецтво», спеціалізації «Музикознавство».

Студент повинен **уміти:**

- організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність;
- планувати навчальні заняття (лекційні, семінарські та практичні) відповідно до навчального плану Академії й на основі його стратегії;
- розробляти методичну документацію, а також завдання для поточного та підсумкового контролю знань студентів;
- ясно, логічно викладати зміст матеріалу, опираючись на знання й досвід студентів;
- відбирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання;
- аналізувати навчальну й учбово-методичну літературу й використовувати її для побудови власного викладу програмного матеріалу;
- володіти методикою проведення заняття із застосуванням мультимедійних засобів навчання;
- складати індивідуальні плани роботи викладача, а також календарні плани роботи студента і володіти навичками їх реалізації;
- створювати й підтримувати навчальне середовище, що сприяє досягненню цілей навчання;
- розвивати інтереси студентів і мотивацію навчання, формувати й підтримувати зворотний зв'язок.

Програмою передбачено відвідування (пасивна практика) студентами занять з фахових дисциплін у інших викладачів кафедр з метою ознайомлення з різними

авторськими педагогічними методиками задля поглиблення досвіду проведення аудиторних занять та набуття й розширення власної стратегії практичної підготовки.

ПЕРЕЛІК ТЕМ

Тема 1. Засвоєння методів та принципів викладання фахових дисциплін. Пасивна практика.

Тема 2. Практика викладання фахових дисциплін під керівництвом викладача.

ФОРМИ ТА ТЕХОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Практичні заняття (пасивна та активна практика).

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Практичні заняття проводяться у змішаній формі (аудиторні та на платформі Zoom). Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

До методів контролю насамперед належить регулярне спостереження викладача за заняттями практиканта під час активної педагогічної практики з наступним аналізом помилок та розглядом способів їх виправлення, перевірка консультантом планування найближчих уроків та доцільності використання на цих заняттях конкретних методик, а також постійний зворотний зв'язок «практикант-педагог» на лекційних, семінарських, практичних та індивідуальних заняттях.

Вимоги до заліку

1. Підготувати план-конспект практичного (лекційного, семінарського, практичного) заняття з музикознавчої фахової навчальної дисципліни.
2. Письмовий та усний звіт про педагогічну практику.

Критерії оцінювання

ОЦІНКА А «ВІДМІННО» (90-100): студент відповідально у повному обсязі виконав весь об'єм роботи, згідно із програмою педагогічної практики. Показав глибоку теоретичну та практичну підготовку на всіх етапах практики, якісно оформив документацію, практичні доробки творчо та систематизовано представив в усному звіті.

ОЦІНКА В «ДОБРЕ» (82-89): студент у повній мірі виконав програму практики, добре підготував та провів лекційні та семінарські заняття, але із незначними помилками. В усному звіті представлено основні положення практичних навичок та умінь.

ОЦІНКА С «ДОБРЕ» (74-81): студент виконує роботу на хорошому рівні, грамотно, послідовно, логічно, але містить багато суттєвих помилок. В усному звіті представлено основні положення практичних навичок та умінь.

ОЦІНКА Д «ЗАДОВІЛЬНО» (64-73): студент виконав програму практики із суттєвими помилками, не проявляв достатньої зацікавленості, ініціативи та самостійності.

ОЦІНКА Е «ЗАДОВІЛЬНО» (60-63): студент виявляє фрагментарне володіння певними навичками та вміннями, виявляє недостатнє знання музичної термінології, словарний запас обмежений, що викликає додаткові запитання і вимагає виправлення. У плані-конспекті необґрунтовано або з помилками окреслені загальні положення аудиторних занять. Основний практичний матеріал не представлено у звіті.

ОЦІНКА FX «НЕЗАДОВІЛЬНО» (35-59): Такої оцінки заслуговує студент, чії навички та вміння сформовані на частковому елементарному рівні. У плані-конспекті з великою кількістю помилок окреслені загальні положення аудиторних занять. Студент не готовий до подальшої самостійної роботи може бути допущений до повторного складання.

ОЦІНКА F «НЕЗАДОВІЛЬНО (1-34): студент не виконав програму практики, безвідповідально відносився до своїх обов'язків. Усний звіт не відтворює практичні принципи проведення аудиторних занять.

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні проблеми викладання музичних дисциплін у вищій школі: Зб. ст. Упор. І. Котляревський, О. Смоляк / Науковий вісник НМАУ. Вип. 35. К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. 285 с.
2. Богданов В. Музичні класи Харківського університету і їх важлива роль у вихованні музичних кадрів та в розвитку музичного життя міста (1805-1859 рр.) // Київське музикознавство. Вип. 18. Культурологія та мистецтвознавство. – К.: КДВМУ ім. Р. М. Глієра, 2005. 251–268.
3. Бондаренко Т. Про творчий підхід до вивчення музично-теоретичних предметів // Дослідження. Досвід. Спогади: Науково-методичне видання. Зб. наук. і науково-методичних праць. Гол. ред. упор. В. П. Шерстюк. Вип. 1. К. Пошуково-видавниче агенство «Книга пам'яті України», «LK Maker», 1999. С. 182–193.
4. Волков С. Компоративний аналіз систем мистецької освіти в Україні та деяких європейських країнах // Українське музикознавство: Науково-методичний збірник / Упорядкування І. А. Котляревського. Вип. 29. К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2000. С. 17–23.
5. Гнатюк Л. Співробітництво музикантів Петербурга і Києва у сфері музичної педагогіки (кінець XIX – перша третина XX ст.) // Київське музикознавство. Вип. 9. Культурологія та мистецтвознавство. К: КДВМУ ім. Р. М. Глієра, , 2003. 116-126.
6. Гусарчук Т. Про деякі педагогічні принципи Н. О. Герасимової-Персидської // *Musicae arset scientia*. Книга на честь 70-річчя Н.О. Герасимової-Персидської. Науковий вісник НМАУ. Вип. 6. К: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1999. С. 21-27.
7. Кияновська Л. Історія музики: філософія чи арифметика // Л. Кияновська. Музика, 1997. №5. С. 20–21.
8. Кияновська Л. Українська музична культура: Навчальний посібник. – Тернопіль: СМП «АСТОН», 2000. 164 с., нот.
9. Котляревський І. Парадигматичні аспекти розвитку понятійного апарату музикознавства // Музикознавство: з XX у XXI століття. Науковий вісник НМАУ. Вип. 7. К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2000. С. 31-33.
10. Малозьомова О., Гусарчук Т. Сторінки історії Київської консерваторії. Шлях до відкриття // Науковий вісник НМАУ. Вип. 42. Історія музики: нові факти та інтерпретації. К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2004. С. 4–26.
11. Литвиненко Ж. Музично-театральний лекторій «Класики – нащадкам» (з досвіду організації і проведення лекторської та виконавської практики студентів) // Київське музикознавство. Вип.. 12. К.: КДВМУ ім. Р. М. Глієра, 2003. С. 99–107.
12. Методика викладання музично-теоретичних і музично-історичних предметів: Зб. ст. Упорядник В. Самохвалов. К.: Музична Україна, 1983. 98 с.

13. Музична освіта в Україні: Сучасний стан, проблеми розвитку / Матеріали науково-практичної конференції. К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2001.
14. Ольховський А. Музична освіта в Україні // А. Ольховський. Нарис історії української музики. К.: Музична Україна, 2004. С. 428-431.
15. Пясковський І. Інтеграційні процеси у взаємодії світової та вітчизняної моделей вузівської музично-теоретичної освіти // Українське музикознавство: Науково-методичний збірник / Упорядкування І. А. Котляревського. Вип. 29. К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2000. С. 9-17.
16. Романішина Т. Концепція музично-естетичного виховання Б.Л. Яворського (київський період діяльності) // Київське музикознавство. Вип. 5. К.: КДВМУ ім. Р. М. Глієра, 2000. С. 130–138.
17. Скорульська Р. Микола Лисенко і запровадження мистецької освіти в Україні // Київське музикознавство. Вип. 12. К.: КДВМУ ім. Р. М. Глієра, 2003. С. 28-37.
18. Спис-Кревська А. Р.М. Глієр – директор Київської консерваторії // Науковий вісник НМАУ. Вип. 42. Історія музики: нові факти та інтерпретації. – К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2004. С. 27–39.
19. Сучасна музика в сучасному світі. Збірник наукових праць / Житомирський державний університет ім. І. Франка. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2010. 168 с.
20. Сучасні проблеми художньої освіти в Україні. Вип. 1-й. Еволюційні процеси у музичному мистецтві від минулого до майбутнього (Київ – Донецьк). Збірник наукових праць (НМАУ ім. П. І. Чайковського, Донецька державна музична академія ім. С. С. Прокоф'єва; Інститут проблем сучасного мистецтва АМУ). К.: Музична Україна, 2006. 256 с.
21. Сучасні проблеми художньої освіти в Україні. Вип. 2-й: Мистецька освіта в Україні: проблеми розвитку в контексті Болонського процесу (Київ – Харків). Зб. наук. праць / Інститут проблем сучасного мистецтва; Харківська державна академія дизайну і мистецтв. – К.: Видавничий дім А+С, 2006. 192 с.
22. Тимошенко О. Музична освіта країни на сучасному етапі // Українське музикознавство: Науково-методичний збірник / Упорядкування І. А. Котляревського. Вип. 29. К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2000. - С. 3-8
23. Уланова С. І. Нариси історії європейської музичної освіти і виховання: Від античності до початку XIX століття / С. І. Уланова. К.: Знання України, 2002. 326 с.